

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:
Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum; Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn, en B. van der Wal, Dordrecht-Centrum.

Redactie:
Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:
Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.
Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Het Pinksterwonder van de uitstorting des Geestes op alle vlees

De Heer', in Israël geprezen,
doet wond'ren, Hij alleen.

Wat bevat deze lofverheffing van de dichter een rijk vertroostende waarheid. Hij deed niet alleen wonderen bij de vleeswording des Woords, wat wij niet doorgronden kunnen. Doch, dit geldt niet minder van de uitstorting des Geestes op de Pinksterdag. Ook dit is niet te doorgronden met het verstand. De duivel, de helse geest, was er dan ook direct bij toen enigen de vraag stelden: „Wat mag toch dit zijn?” om spotters te laten zeggen: „Zij zijn vol zoete wijn”. Doch dan rijst Petrus op met de elfen en geeft een kostelijke verklaring. Hij wijst op de profetie van Joël. Toen heeft God reeds de belofte gegeven van de uitstorting des Geestes. Dit heilsfeit wordt nu vervuld na Jezus' hemelvaart.

Nu spreekt Joël van „*uitgieten*”, Petrus van „*uitstorten*” des Geestes. Deze uitdrukkingen betekenen bijna hetzelfde. Dit zegt niet alleen dat het wonder uit de hemel geschiedt, doch ook, dat de Heere in rijke mate Zijn Geest meedeelt. Hij zal Zijn Geest uitstorten op alle vlees. Neen, er staat niet op *alle mensen*, doch op *alle vlees*. Dit is het wonder geheim. Want wat wordt met „*vlees*” bedoeld? Daarin wordt de mens getekend, niet alleen in zijn zwakheid en nietigheid, dat hij nu door de val vergankelijk stof is. Doch daarin wordt hij ook getekend in zijn zonden, vuil, onreinheid en verdoemelijkheid voor God. Onder „*vlees*” moet hier verstaan, het zondig, vijandig beginsel van de gevallen mens. Neen, zo was hij niet door God geschapen, maar zo is hij geworden door de val. Dat zondig vlees zit vol onreine begeerten en gruwelijke gedachten, te goddeloos om hier neer te schrijven. Als de Geest er aan ontdekt, zeggen wij met Paulus: „Ik weet dat in mij, d.i. in mijn vlees geen goed woont”. „Ik ben vleselijk verkocht onder de zonde”. In het vlees zit de haat, de zelfzucht. Het zoekt zichzelf te behagen en rooft God de eer. Nu, op zulk walgelijk, verdoemelijk vlees, heeft God Zijn Geest uitgestort. Dat is het grote wonder van Gods vrije genade. Dat leert elk, die de Geest ontvangt, vol aanbidding uitwonderen. Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn. Elk wedergeboren mens is een wondergewrocht van Gods vrije genade. U ook al? Die heeft dus nooit te roemen in zichzelf. De uitstorting des Geestes op vlees is enkel uit Gods zondaarsontferming. Dit wonder der genade is op de Pinksterdag gebeurd. Petrus

„Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees”.
Hand. 2 : 17m

belijdt het met de elfen. Dit wonder wordt verklaard uit Gods welbehagen, doch óók uit het wonder van de vleeswording des Woords. Was de Kerstmacht, Goede Vrijdag en Pasen er niet geweest, nooit zou het Pinksteren geworden zijn. Doch nu de Zoon Gods kwam in het vlees, doch zonder zonde, daar in leed en stierf, doch ook opstond, nu kon de Geest op vlees uitgestort worden. Gij, die reeds door de Geest zaligmakend zijt ontdekt en door Hem zijt levend gemaakt; nu *gij zelf* leert kennen in uw zondig vlees, daarover in zielsverdriet treurt, nog niet weet hoe *gij* ooit rein moet worden, grijp hier moed. Want de Geest wil *nóg* op vlees uitgestort zijn. Dit ligt ook in de raad des vredes besloten. Daar nam de Zoon op Zich ons vlees aan te nemen, daarin voor de schuld te betalen en Gods deugden op te luisteren. Doch niet minder groot is het wonder, dat de Geest op vlees wil uitgestort zijn. En let er op, dat de Geest uitgestort wordt op *alle vlees*. Daardoor wordt deze belofte nog rijker. Zeker, dit wil niet zeggen, dat de Geest op ieder mens hoofd voor hoofd wordt uitgestort. Doch dit zegt op *allerlei vlees*. Niet alleen van de Jood, doch óók van de heiden. De middelmuur des afscheidsels is verbroken. De Geestesstroom vloeit nu ver uit. Zo kan en zal Psalm 87 vervuld worden. Die Geest, die uitgestort wordt, is door Christus als Gave verworven. Hij zal het nu uit Christus nemen en Zijn volk bekend en deelachtig maken. Het wordt dus *beleving*. Nu kunt u niet zo onrein, verdorven en walgelijk zijn, of die Geest wil *nóg* met u te doen hebben. Waar Hij op vlees wordt uitgestort, dan gebeurt er wat, al gaat het bij de één ook krachtadiger toe dan bij de ander. Dat er wat gebeurt, komt op de Pinksterdag goed uit bij de 3000, die werden toegebracht. Hij werkt iets nieuws in de mens, wat er tevoren niet was. Hij gaat de werking van het zondig vlees doden, het vijandig vlees ten onder brengen. De hoogmoedige wordt onttroond. Hij wordt een arme van geest, in het dal van ootmoed. Die Geest verteert, als Vuurgeest, al het onzê en bedeeft met de genadeschatten uit Jezus. Hij maakt een bedelaarsvolk. Zijt u al bij die geestelijke bedelaars ingedeeld? Hij is de Geest des gebeds en der ontgronding. Wel wordt dat vlees niet bekeerd. Hij vernieuwt, wederbaart de zondaar door het Woord. Hij is ook de liefelijke Onderwijzer en Verfrooster. Waar Hij de nieuwgeborene leert, dat hij zijn zondig vlees, dat altijd tegen de Heere ingaat, hier

VAN DE ADMINISTRATIE

Aan ons verzoek, de vorige maal gedaan, om medewerking door het toezenden van namen en adressen van hen, die voor een proefnummer in aanmerking komen, hebben velen voldaan. Daarvoor onze hartelijke dank. Wij blijven een beroep doen op alle lezers om ons een helpende hand te bieden door meer bekendheid aan ons blad „Bewaar het pand” te geven, want door uw hulp kan het op nog veel ruimer schaal worden verspreid. Ook is ons gebleken, dat niet ieder die zich op gaf als abonné, tijdig de verschenen nummers ontving. Ons verzoek is, ons dat direct te melden. De ontbrekende nummers zenden wij u dan gaarne toe. Een ander verzoek is ook van belang, nl. of u ons zo spoedig mogelijk foutieve adressen, of eventuele adresveranderingen wilt berichten. Ons streven blijft dat allen tijdig het blad ontvangen, wat in het begin wel eens moeilijk is. Het overmaken van het abonnementsgeld van f 6,— per jaar ging onverminderd voort. Wij hopen dat dit tempo er in blijft. Dan wordt ons veel werk bespaard. Ook onze dank voor de vele overbetalingen, die zeer welkom waren, daar er vele extra kosten gemaakt moesten worden bij de uitgave van ons blad. Via Ds. Slagboom ontvingen wij uit Dordrecht (C) f 100,—, terwijl eenzelfde bedrag van f 100,— per giro werd overgemaakt van ééndie onbekend wenst te blijven, met bijschrift: uit dankbaarheid. In totaal werd aan giften en overbetalingen ontvangen f 582,—. Dat deze daadwerkelijke steun ons bemoedigt, zult u verstaan. Maar niet minder bemoedigen ons de aansporingen om met deze arbeid onder biddd opzien tot de Heere voort te gaan. Deze verantwoording is van 1 t/m 14 mei. Tevens vermelden wij de goede ontvangst van de drie dollar uit Grand Rapids, zijnde het abonnementsgeld, met de rest als gift. Wij besluiten dat de Heere de leiding van ons blad moge zegenen, tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk, want dan zal het kunnen beantwoorden aan het doel van de uitgave.

v.d.L.
P.S. ons gironummer is 704350, ten name van de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen a/d Rijn, v. Eeghenstraat 14.

blijft omdragen, daar komt Hij te troosten dat genade het eens van de zonde, de Geest het van het vlees winnen zal. Wonderwerk des Heeren, Geest op vlees. Daardoor wordt hij weer mens Gods, leert weer wandelen naar de Geest, in de vreze Gods. Het vlees moet eens het zeil strijken voor de Geest, het alzo voor eeuwig verliezen. De Geest reinigt de onreine in het bloed des Lams. Hij neemt de aangeboren blindheid weg en geeft verstand van God en Goddelijke zaken. Hij maakt verslagen van hart, leert God toevallen en om genade bidden. Hij maakt van vleselijk, geestelijk. De geestelijk gemaakte mens leert de zonden des vleses haten, en wandelen in de wegen Gods, al zal hij hier de macht van de dood nog veel in zijn vlees gevoelen. Dit verdorven vlees onderwerpt zich der wet Gods niet. De strijd tussen vlees en Geest zal hij vaak ervaren, het hem soms bang maken dat het vlees het nog weer zal winnen. Doch, die eens de Geest heeft ontvangen, bij die neemt de Heere Hem nooit weer weg, al bidt hij soms met David: „Neem Uw Heilige Geest niet van mij”. Wel is Gods kind hier niet gevrijwaard dat hij soms de Geest bedroeft. Deze Zich dan voor een wijle terugtrekt. Doch die Geest zet toch Zijn heilighend werk voort, totdat Gods kind in heerlijkheid wordt opgenomen.

Jong en oud, is de Geest, uitgaande van Vader en Zoon, al op uw vlees uitgestort? Het vervolg zegt, dat Hij Zijn Geest uitstort

op zonen en dochteren, zowel als op ouden. De jongeren worden niet uitgesloten. Bent u de geboorte uit de Geest al deelachtig? Is Hij al begonnen Zijn overwinnend werk op uw vlees? Kent gij de strijd tussen vlees en Geest? Als de Geest is uitgestort op ons vlees, wordt de wandel, hoe gebrekvol ook, naar de Geest. Dan zal onze godsdienst pas recht geestelijk zijn. Als wij de Geest nog missen, al leven wij rechtzinnig, zijn wij toch nog vleselijk. En die in het vlees zijn, kunnen Gode niet behagen. Wat is zelf-onderzoek noodzakelijk. Die Geest make u levend. Zo velen als er door de Geest Gods geleid wor-

den, die zijn kinderen Gods. Die zal in diepe ootmoed de Heere prijzen. Die Geest maakt klein voor God. Die heeft Hem nodig als Geest des gebeds en des geloofs, die leert bidden en geloof beoefenen. Er wordt geklaagd over schrale bedeling des Geestes. Onderzoeken hier een ieder zichzelf. Zij er veel gebed door de Geest om Geesteswerking, die het hart neigt tot de vrees van Zijn Naam: De Heere heeft nog Geestesgaven over. Daartoe mag gepleit op het borgwerk van Christus, Die verscheen in ons vlees, uitgenomen de zonde. Beweldadigd de kerk, het hart, waarin de Geest veel werkt. v. Doorn

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

4

Maar toen zijn vrouwen en kinderen dat bemerkten, wilden zij geen afstand van hem doen. Zij liepen hem na en riepen hem terug, wat hem niet mogelijk was te doen. Zijn hart was met de band van de liefde des geloofs aan de Heere verbonden. Daarom was zijn keus om de Heere te vrezen dan ook onberouwelijk. Uit de aard van dat nieuwe leven had hij de Heere boven alles lief. Dus ook meer lief dan vrouw en kinderen.

Maar desniettemin viel het hem hard hen achter te laten. Door het geroep van terug te keren en bij hen te blijven werd zijn hart diep getroffen, week gemaakt. En begrijpelijk, want wat het natuurlijke leven betreft, had hij vrouw en kinderen hartelijk lief.

Om niet voor dat ingrijpend geroep te bezwijken, stak hij zijn vingers in de oren. Hij moest door al die tegenstand heenbreken. Hij sprak tot versterking van zijn geloof met een forse stem tot zijn hart, wat ook door zijn huisgenoten gehoord kon worden: Leven! leven! Eeuwig leven! Het ging bij hem, en dat wist zijn gezin ook wel, om het allervoornaamste: het deelachtig worden van het eeuwige leven.

Het licht, waardoor hem de weg naar de enge poort des behouds gewezen werd, hield hij in het oog. De man heeft het onderwijs dat hem gegeven was, ter harte genomen. Natuurlijk was het bekend in de stad des verderfs dat er een keerpunt was gekomen in het hart en leven van deze man. Vanwege zijn humor en vrolijk karakter was hij daar bekend en bemind. Met zijn grote vaardigheid in het spreken wist hij de mensen bezig te houden in het spel van deze wereld.

De burens liepen hem na en zochten hem van zijn voornemen af te brengen. Deze gevierde burger van de stad kon niet gemist worden. Hij wist de gezelligheid des genoeglijken levens meesterlijk in stand te houden.

En toch was dat niet het enige waarom verschillende burgers hem naliepen om hem terug te halen. Zij wisten heel goed waarom die reis ondernomen werd. Het was hun duidelijk gezegd dat de stad zou vergaan in de grote dag des gericht. En dat maakte het geweten van deze mensen onrustig. De gedachte aan het oordeel, aan het vuur van Gods verolgenheid veroorzaakte bij verschillende burgers, en inzonderheid bij zijn burens, slapeloosheid.

Twee burens hadden het plan opgevat de vluchteling uit de stad des verderfs in te halen en hem desnoods met geweld terug te brengen. Dat zou het onrustige hart dan wel weer rustig doen worden.

Ingehaald en aangesproken door zijn burens is het werkelijk een vermaak te luisteren naar het spreken van de pelgrim. Het lezen in de schrift is hem tot zegen in het spreken tot zijn smaders. Hij weet te antwoorden tot verdediging van de zaak des HEEREN. Als hij met beslistheid des harten de poging hem terug te brengen tot de stad van zijn geboorte heeft afgeslagen, gaat hij terstond over tot een heftige aanval.

Hij dan, wetende de schrik des HEEREN, zoekt zijn burens te bewegen tot het geloof

dat de stad zal vergaan, om met hem mede te gaan in de hem gewezen weg.

Door te spreken uit de rijkdom van Gods genade worden al de bezwaren weggevaagd die door Halsstarrig tegen hem ingebracht werden. De onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis werd door hem aangeprezen. En dat wist hij met klaarheid vanuit het Woord des HEEREN te staven.

Met dit woord: Neen, want ik heb mijn hand aan de ploeg geslagen" is het zijn smader duidelijk, dat hij het licht, dat hem ontstoken is, blijft volgen. En dat deed Halsstarrig wederkeren naar de stad des verderfs.

Maar de welmenende roepstem die hij gehoord en versmaad heeft zal tegen hem getuigen in de dag des gericht. Wat is het groot, in afhankelijkheid van Gods genade, de lokstem van het Evangelie ter harte te nemen.

Met ernst heeft de pelgrim Halsstarrig vermaand met hem mee te gaan, om in de gaan door de enge poort. Maar het mocht niet baten. Hij bleef halsstarrig staan in de vijandschap van het ongeloof. De dwaasheid der ongerechtigheid had in hem geheel de overhand. Teleurgesteld keerde Halsstarrig terug. Met al de zeggenskracht van zijn ongeloof wist hij het de pelgrim niet uit het hoofd te praten de reis naar het land des Heeren voort te zetten.

Dat kon ook niet, want het was de keus van zijn hart de Heere te vrezen en in Zijn wegen te wandelen. Maar desniettemin was het voor de man, wiens aangezicht naar Sion gekeerd was, een beproeving. En te meer daar hij nog in de eerste beginselen stond van het geestelijk leven.

Door staande te blijven in het geloof is het geestelijke leven in hem versterkt, tot wasdom gekomen. Hoe dapper mocht hij getuigen van de Heere en Zijn wegen. En daarin smaakte zijn hart vrede en blijdschap. Het heeft ook ons verkwikt en hoop gegeven dat deze pelgrim in beginsel reeds een strijdbare held is. Aandachtig heeft Plooibaar geluisterd naar het krachtig en duidelijk getuigen van de Heere en van het land der eeuwige heerlijkheid. Bij hem hadden de dingen nog wel ingang, maar van de nodige diepgang is ons nog niets bekend. In het godsdienstig leven is de man buigzaam, meegaand.

Al was het niet zijn doel bij het komen tot de Pelgrim met hem mee te reizen en in te gaan door de enge poort, zo is de reis hem nu door het horen van deze dingen toch enigmatische aantrekkelijk geworden. Hij is al bereid met zijn leermeester en leidsman mee te reizen naar het beloofde land, mits hij de weg goed weet.

Het is waar, om een ander de weg te wijzen, moet men zelf de weg goed weten. En vooral in dit geval, daar de reis niet voor de tweede maal gemaakt kan worden. Wee de mens die denkt in te gaan en in plaats daarvan verwezen wordt naar de buitenste duisternis. Zeker, de weg naar de enge poort is de Pelgrim bij het licht van Gods Woord gewezen. Door het onderwijs van Evangelist heeft hij een schriftuurlijke beschouwing van de weg, maar

daarmee heeft hij nog niet de kennis van de innerlijke beleving.

Het is een weg die op sommige punten levensgevaarlijk is. En er zijn ook dwaalgeesten die er vermaak in hebben deze reizigers op een dwaalspoor te brengen, tot grote schade van het geestelijke leven. Op deze weg hebben wij de Heere te bidden om de onderwijzing en de leiding van Zijn Geest. Hij kan en wil ons leiden op het rechte spoor.

Al sprekende over de geestelijke en eeuwige dingen van Gods Koninkrijk gaan deze twee reisgenoten de vlakte op. En daar zij zochten in te gaan door de enge poort, werd gebruik gemaakt van de stenen die daartoe waren gelegd.

Met vreugde luisterde Plooibaar naar de beschouwing die de Pelgrim hem gaf van het hemellevens bij licht van de Schrift. Het is van grote betekenis de heerlijkheid van het hemellevens te stellen tegenover de vergankelijkheid van al het aardse. Door Mozes werd de versmaadheid van Christus boven de schatten van Egypte gesteld, want hij zag op de vergelding des loons.

Maar wat denkt u, zou Plooibaar ook gekomen zijn tot de onberouwelijke keus de Heere te vrezen? Hierin heeft iedereen, die zoekt in te gaan door de enge poort, zijn innerlijk leven te beproeven door gebruik te maken van de proefsteen van het Woord. Maar voor een ander moet dat in de vrucht van het leven uitkomen. Als de boom goed is, brengt hij vanzelf goede vruchten voort. En zulke mensen zijn dan leesbare brieven van Christus.

Maar bij de overeenstemming van deze twee reizigers is toch al enig verschil op te merken. De Pelgrim is niet zo vaardig in het lopen, heeft, als je goed kijkt, er moeite mee Plooibaar bij te houden. En dan loopt hij ook nog wat gebogen. Er is iets dat hem drukt, zijn gemoed bezwaart.

En als de Pelgrim wordt opgewekt wat harder te lopen, dan kan hij niet vanwege de zware last op zijn rug. Het willen is wel bij hem, maar het kunnen ontbreekt. Bij Plooibaar is willen en kunnen het zelfde. Hij gaat niet gebogen onder de zware last van zijn ongerechtigheden. Hij zoekt wel de hemel, maar niet in de weg van verzoening met God. De Pelgrim is door Gods goedertierenheid tot bekering gekomen. Het is hem een wonder nog in het heden der genade te zijn, en dat er nog een weg van ontkoming is.

Het is niet tegen te spreken: door een wezenlijk en geestelijk verschil zijn deze twee reizigers van elkaar onderscheiden. De een leeft nog zoals hij is geboren, en de ander is door wedergeboorte gekomen tot de staat der genade.

Al sprekende over het doel van de reis, werd te weinig gelet op het gevaar van de weg, daar hij gelegd was door een poel. In plaats dat zij bleven lopen op de stenen, kwamen zij te stappen in de poel en zakten in de modder. Weg was ineens het genot des gevoels en het licht der beschouwing. In deze poel is geen grond, waarop men kan steunen, en geen steen, waarop men kan vertrouwen. Het is dan ook de poel Moedeloosheid. Een poel, waarin de oprechten door duizend zorgen en doden gekweld worden. Ge kunt er zeker van zijn, dat zij het in deze moedeloosheid menigmaal bang en benauwd hebben.

Als vanzelf rijst in beider harten de vraag: Hoe kom ik uit de modder van deze poel Moedeloosheid? En het duurde niet lang, of Plooibaar wist raad. De man, die alle kanten uit kan, keert zich nu naar de kant van de stad, die hij nog boven alles lief heeft. Hij kiest de stad zijner geboorte, daar hij de wederbarende genade van de Heilige Geest niet deelachtig is. En wie dat mist, is met al zijn godsdienst nog een werelddburger.

Maar geheel anders was het in het hart van de Pelgrim. Op de vraag: Hoe kom ik uit de modder van de poel Moedeloosheid? wist hij geen antwoord te vinden. Vanwege zijn zware last kon hij er niet uit komen, hij kwam met al zijn worstelen steeds dieper in de modder van de moedeloosheid.

Maar onder dat alles bleef zijn oog toch gevestigd op de enge poort, hij dacht er niet

aan terug te keren naar het leven van zijn eertijds. De wortel der zaak was in hem. De onberouwelijke keuze om de Heere te vrezen deed haar werk. Het onaantastbare leven van het wezen des geloofs blijft den Heere aan- kleven, wat er ook tegen op moge komen. In al deze noden ziet de Heere ontfermend op Zijn bedrukten terneder. Hij weet, dat zij zwak van moed en klein van krachten zijn. Deman, wiens naam was Helper, is aan de vaderlijke hand der Goddelijke voorzienigheid gebracht aan deze plaats, tot hulp van de arme Pelgrim. Het heeft zijn hart verkwikt de Heere begeeft en verlaat hem niet.

Kok

Naar de

4.

CATECHISATIE

DE OPENBARING GODS

Is God kenbaar?

Ja. Godskennis is mogelijk, doordien God Zich heeft GEOPENBAARD.

Het deïsme ontkent dit. Het deïsme is op wijsgerig gebied een richting, die opgekomen is in Engeland (F. Bacon). De voornaamste vertegenwoordiger is de filosoof Locke (plm. 1704). Dit deïsme bestreed de kerkleer en ontken- de het bestaan van een bijzondere, boven- natuurlijke openbaring. Nadat God de wereld geschapen heeft, bemoeit Hij Zich niet meer met de schepping. God heeft haar aanzichzelf overgelaten, gelijk een klok, die opgewonden is, vanzelf afloopt. Het is ook het standpunt van het oude „agnosticisme”, dat leerde, dat God onkenbaar is.

Is de bekende Karl Barth ook agnosticist? Ten dele. Karl Barth is de Duitse theoloog, van wie zijn „dialectische theologie” bekend is. Hij leert, dat God alleen kenbaar is, wan- neer Hij Zich direkt openbaart. Dit komt hierop neer, dat de Bijbel dan eerst Gods Woord wordt, wanneer God de doodslin doorbreekt, welke er is tussen Hem en de schepselen. We kunnen zijn standpunt verge- lijken met de blikseminslag. Op het moment, dat God de doodslin doorbreekt, is Hij te kennen.

Maar dat beleeft toch eigenlijk ook Gods kind? Mist het de gevoelige tegenwoordigheid Gods, wat is het dan in zichzelf?

Deze beleving verschilt principiëel van het standpunt van Karl Barth.

Barth leert, dat zonder het dadelijk contact met God de Bijbel slechts papier en inkt is, bij wijze van spreken. Dan is er in feite geen sprake van geloof, rechtvaardigmaking, enz. Wie beweert, dit toch te bezitten, is gruwelijk hoogmoedig.

De dialectische theologie is daarom uiterst gevaarlijk en geheel verwerpelijk, al klinkt zij nog zo vroom.

Gods kind leert het anders. Zeker, het kan de gevoelige beleving van de gemeenschap Gods missen, 's Heeren Woord kan als een gesloten boek zijn, het geloof ingezonken. Maar de verborgen geloofsvereniging met de Heere blijft. Christus zegt: „Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude”. De kerk belijdt: „En wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is”. Al geniet Gods kind niet altijd de vertroosting van Gods Woord, dat Woord blijft toch de rijke openbaring Gods. Het kan toch niet nalaten, het te blijven lezen met de bede: „Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen van Uw wet”, Ps. 119 : 18.

Door welke middelen heeft God Zich geopen- baard?

Door twee: in de natuur en in de Heilige Schrift. „Want Zijn onzienlijke dingen worden van de schepping der wereld aan uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn”, Rom. 1 : 20. „Onderzoekt de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben, en die zijn het, die van Mij getuigen”, Joh. 5 : 39.

Dat God Zichzelf heeft willen openbaren is Zijn goedheid! God had de schepselen niet nodig om meer verheerlijkt te worden, want Hij verheerlijkte Zich in Zichzelf.

Dat God Zich nochtans heeft geopenbaard, o, wat is dit stof tot bewondering en aanbidding. Het is ook ten deze reeds Zijn vrije gunst geweest, die eeuwig Hem bewoog.

Wat verstaat u door de kennis Gods in de natuur?

Het is een ingeschapen kennis, die alle mensen van nature in hun hart is ingeschapen.

We lezen in Rom. 1 : 19: „overmits hetgeen van God kenlijk is, in hen openbaar is, want God heeft het hun geopenbaard”.

Deze kennis is niet een belijnde kennis, waar- door men weet Wie God is. Want de mens heeft de oorspronkelijke kennis verloren, die hij in het beeld Gods bezat.

De ingeschapen kennis gaat niet verder dan een onbepaalde indruk dat er een Opperwezen is. De heidenen bewijzen dit in hun afgoden- dienst.

Wat volgt hieruit te verklaren?

Dat God bestaat. „Overmits hetgeen van God kenlijk is, in hen openbaar is”, Rom. 1 : 19.

Is God te bewijzen?

In eigenlijke zin niet. Het eindige verstand kan nooit de oneindige God omvatten.

Onze bewijzen voor het Godsbestaan zijn wel

duidelijk *aanwijzingen*. De schepping is er niet vanzelf gekomen. Achter dit schoon ge- bouw ligt Gods wijs bestek. „Hoe groot zijn Uw werken, O Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt”, Ps. 104 : 24.

Als God niet bestond, hoe zou er dan sprake kunnen zijn van het begrip „godsdiens”, om maar iets te noemen.

Maar de atheïsten of godloochenars geloven toch niet in het bestaan Gods?

Hellenbroek zegt het zo kernachtig: dat is meer een *wensen*, dan een dadelijk geloven, dat er geen God is.

Job sprak tot zijn vrienden: „En waarlijk, vraagt toch de beesten, en elkeen van die zal het u leren; en het gevogelte des hemels, en dat zal het u te kennen geven”, Job 12 : 7. Is deze kennis Gods uit de natuur ook niet genoeg om zalig te worden?

Neen, omdat Christus daaruit niet te kennen is, ook niet dat God een drieënig God is. Tot die kennis is nodig: de Bijbel, waarin God Zich bijzonder geopenbaard heeft, name- lijk: in Christus.

Dan kunnen we dus de *algemene* openbaring, de kennis Gods uit de natuur, wel missen en terzijde leggen?

Volstrekt niet! Doch hierover in een volgende les D.V.

R'dam W.

vL.

Ds. Gezelle Meerburg

4

De boeteprediker van het land van Altena

We kunnen wel zeggen, dat in het gehele land van Altena een opmerkelijk grote drang in die tijd naar de levende verkondiging van het Woord Gods gevonden werd. Daarbij kan ook genomen worden het land van Heusden, dat direkt aansluit aan het land van Altena, meer naar het oosten en zuiden.

In dit gebied van Noord-brabant heeft de Heere vóór en na de komst van Gezelle Meerburg Zijn Goddelijke leiding bijzonder laten zien.

Vóór en ná zijn komst Goddelijke leiding! Immers Gezelle Meerburg is niet de eerste en enige predikant in de streek hierboven vermeld, die de keus in zijn hart mag hebben om naar de rechte leer te arbeiden. Vanuit Almkerk naar het Z-O komt men in het land van Heusden, waar in die tijd in het kerkje van Doeveeren 's zondags Ds. H. P. Scholte preekte. Vandaag zult u dit kerkje niet meer kunnen vinden. Door oorlogs- geweld is het verdwenen.

Echter ongeveer een half jaar vóór Gezel- le Meerburgs intrede deed, had daar zich ver- bonden aan zijn gemeente deze Scholte, reeds als studievriend van Meerburg vermeld. Door zijn buitengewone gaven, vooral in het pre- ken, en zijn verbondenheid aan de waarheid had hij ook de liefde van het eenvoudige volk.

Naar het oosten aan de Maas — weer vanuit Almkerk gerekend — in Veen, was in diezelfde tijd werkzaam als predikant J. van Rhee. Hij is ongeveer een half jaar na de komst van Gezelle Meerburg in die plaats gekomen. Ook hij brengt de zuivere waarheid. En we weten het van de vijanden van die waarheid, dat hij een gezocht predikant was bij het volk, dat de waarheid beminde.

Immers, in één van de brieven van hen, die de getrouwe predikers tot en met vervolgd hebben, heet het: „Des morgens om half negen is de kerk te Veen tot stikkens toe vol en dan omringen nog honderden de kerk. Uit alle oorden stroomt men naar hem toe, want dat is de ware leraar.....”

Zo'n getuigenis van een tegenstander, die dit uiteraard niet verdragen kan, spreekt wel voor zichzelf.

Het is dan ook te begrijpen, dat er blijdschap

was bij de kinderen Gods in het land van Heusden en Altena, dat de Heere drie zulke predikanten gegeven had.

't Is niet zonder opzet, dat we hier spreken van Goddelijke leiding. Voor ons is in dit verband deze leiding n.l. het belangrijkste. Een leiding, die ervoor gezorgd heeft, dat de zuivere bediening van Gods Woord op zoveel plaatsen in het land van Heusden en Altena gebracht is. Een leiding, die ook grote betekenis heeft gehad voor de arbeid en prediking van Gezelle Meerburg.

Wij voor ons weten wel, dat het noemen van de namen van de twee andere predikers in het land van Heusden en Altena niet alleen gedachten van verbondenheid oproept.

Scholte valt in veel te waarderen. Door het scherp inzicht stond hij boven veel anderen. Helaas is door zijn drijven in later tijd veel bedorven en kunnen we zeker niet staan achter zijn gedachten over de kerk en het geloof. We gaan er hier niet breed op in.

Voor Van Rhee geldt dit nog in een ander opzicht. Reeds spoedig kwam hij openbaar in een afwijkend leven.

Maar God gebruikte zijn Woord en heeft dat ook gedaan in die dagen. Gezelle Meerburg zag ook niet in de eerste plaats op mensen, maar op de waarheid van Gods Woord. Daarom heeft hij zich altijd verbonden gevoeld aan Scholte in de strijd, hoewel hij in veel opzichten toch anders geweest is als Scholte. Heeft hij dan niet de gebreken van Scholte gezien? 't Lijkt ons, dat zijn zachtmoedigheid hier een woord meesprekt. En zal ook het leven van Gezelle Meerburg in de vreze des Heeren, dat het voor zichzelf nauw nam en niet vlug over de gebreken van een ander oordeelde, niet van invloed geweest zijn?

Ten aanzien van J. van Rhee zouden we willen opmerken, dat dergelijke vergissingen in personen in tijden van strijd meer gevonden worden. Dan wordt vaak meer op de zaak dan op de persoon gelet. Wie zal daar veel van zeggen? Trouwens, later heeft Gezelle Meerburg met de anderen niet gezien op de moeiten, die een schorsing en afzetting met zich meebrachten, 't was nog midden in de moeilijke tijd, in 1836, maar gelet op de eisen van Gods Woord.

Uit een dagboek

2.

Ze (dat gaat over een ander) ziet zo erg tegen de dood op en dat is te begrijpen. De dood is een koning der verschrikking, maar Hij heeft de dood overwonnen. Maar dan is het zo nodig die Koning te leren kennen.

Ik ben zelf ook bevreesd voor het sterven. Alleen als de Heere er is kan het, anders niet. Ik kan met mijn vorige bemoedissen niet sterven. Als de Heere het nieuw komt te maken, dan kan het. O, wat zal het toch zijn, als mijn ogen Hem mogen zien.

Dan durf ik toch niet te ontkennen, dat mijn ogen geen vreemde zullen zien. Hoewel alles zo beneveld is. Maar Hij behoeft maar een woord te spreken en de nevelen zijn opgeklaard.

Mijn hart is zo hard en zo met alles vervuld, maar niet met de Heere. Och Heere, mocht, ja wil U dat onbekeerlijke zondige hart nog eens breken. En mocht ik nog eens zalig en diep voor U in het stof buigen.

Vanmorgen heb ik in Philpots dagboek gelezen en die eerwaarde man schrijft, dat die hier de Zoon Gods aanschouwd hebben en in Hem geloofd hebben, die hebben nu reeds het eeuwige leven en Jezus zal hen opwekken, ten uitersten dage. Toen ik het las, kon ik er niet onder uit en sprong het op van binnen. 'k Zei tegen W. o, luister toch eens, ik ben schatrijk. Ik las het voor. Och, onverdiende zaligheid. Mocht het nog eens tot jaloersheid verwekken. Ik heb uit mezelf nooit naar God gevraagd. Maar nu heeft Hij Zelf naar hen gevraagd. Wat heeft Hem toch bewogen.

Ik zat een poosje te genieten van de mooie natuur en dacht: wat zal het toch zijn, als Gods volk verlost is van zichzelf en dan volmaakt in God zal mogen rusten. O, ik ben zo moe van alles, maar het meest van mezelf. O, dan eeuwig in Hem rusten. O, als het dan toch eens waar zal zijn. Ik durf het haast niet te geloven, dat de Heere naar zo één heeft omgezien. O, dan behoeven ze niet meer te zondigen, geen wereld, geen dood meer. En dan worden ze ook niet meer overrompeld door de zonde. Daar zijn ze van zichzelf verlost. En mogen ze in een drieënig God rusten. Wat zal ik vermoeid aankomen.

Och, lieve kinderen, zullen jullie toch veel de Heere vragen, of Hij je nog bekeren wil. De wereld laat leeg en is zo arm, maar in Hem is een volheid, die niet uit te spreken is.

Uit de Praktijk

Niet alle bezoeken, welke door ambtsdragers worden afgelegd, zijn evangelijk; sommige mensen zien er tegenop als de ouderlingen een bezoek zullen brengen. Ziet men op tegen de ambten van Godswege hun opgelegd, en welke zij zo getrouw mogelijk wensen te vervullen, dan is het nog zo kwaad niet, maar ligt het grote bezwaar hierin, dat men liever niet wil aangesproken worden omtrent de eeuwige zaken, en de gesteldheid der zielen, dan verraadt het doorgaans, dat het niet goed staat tussen God en ons hart; danschuwt men een ernstig en eenvoudig woord van een mens, en is men niet gesteld op de vermaning om de Heere te zoeken terwijl Hij nog te vinden is. Er zijn ook anderen, die wanneer zij bezoek zullen ontvangen, met een ander opzien bezet zijn; wij bedoelen dezulken, die hebben leren kennen wie en wat zij zijn, die getuigen kunnen van de daden des Heeren in hun leven, maar thans in zulke toestanden verkeren, dat zij er tegen opzien om een mens te ontmoeten, die uit en over de wegen des Heeren zou spreken, en daartoe ook geen ruimte in hun gemoed waarnemen. Zulke bezoeken kunnen nog wel eens meevallen en aangenaam zijn aan beide zijden. Ook is er een soort mensen, die wel bezoek willen ontvangen. Zij willen met de ouder-

lingen wel eens praten en debatteren, en als het hun gelukken wil, veel kritiek opbrengen tegen kerkeraad en predikant. Niet altijd kan men als bezoeker deze dingen omzeilen. Dit geeft doorgaans langdurige gesprekken en weinig resultaat, en daarbij wordt er weinig gesproken over het enige noodzakelijke, hetwelk op huisbezoek bijzonder ter sprake moet komen. Eens op bezoek zijnde in een gezin, werden veel bezwaren uitgesproken tegen het beleid van kerkeraad en predikant. Eigenlijk deugde er niets meer van. Onze reactie was: dit zijn geen zaken voor huisbezoek, kom daarmee op dekerkeraadsvergadering, maar daar wilde men niet intrappen. Maar toen werd de klacht geuit, dat men nooit eens troost opdeed onder de prediking, daar het Evangelie toch zo ruim is, en er zoveel beloften en troostwoorden in Gods Woord geschreven staan. Altijd zonder troost uit de kerk, en het Woord dat gebracht werd, laat ook nooit iets na. Deze en meerdere klachten beluisterden wij, en meenden te moeten herinneren, dat er in het Woord staat: „dat Mijn Woord niet ledig zal wederkeren, maar zal doen wat Mij welbehagelijk is”, daaraan verbindend de vraag: „is het u en mij ten voordeel of ten oordeel?”. Want dat Woord veroordeelt ons, zoals wij van nature zijn, maar zal ook ons veroordelen als onze blinde zielen opengevend mogen worden, en zal ook ons ten voordeel zijn, wanneer door 's Heeren Geest dat Woord zaligmakend mag worden toegepast aan onze harten. Maar u sprak van het ontbreken van troost in de prediking, maar welke troost bedoelt u, en waarmee wilt u getroost zijn, en is er plaats voor? Als u de eerste zondag van de Catechismus leest, wordt er gehandeld over de enige troost, en daar getuigt de levende kerk wie die Troost is, nl. de Heere Jezus Christus, en wat die troost is, Zijn eigendom te zijn voor tijd en eeuwigheid. Bij deze belijder was plaats gemaakt voor deze trooster en nu komt het er voor ons op aan, of er ook in ons plaats voor is, want in onze natuurstaat kunnen wij het best stellen buiten die troost. Dan hebben wij er heus geen begeerte toe, en kennen wij ook de noodzaak daartoe niet, maar als we met God en onszelf te doen krijgen, dat de zonde ons een last wordt, en we leren zien dat we zo voor God niet bestaan kunnen, dan worden wij een ongelukkig schepsel, dan zijn we niet getroost,

maar dan zou het wel eens de weg kunnen wezen tot die enige Troost, wanneer we in die weg mogen leren buigen voor de hoge en heilige God, en we het leren toevallen dat Hij rechtvaardig is, al zou Hij ons niet willen aanzien. Dan belijft het de Heere wel om Zijn Woord aanyankelijk waar te maken voor zulk een ziel, dat Hij ziet op de ongetrooste en die voor Zijn Woord heeft. Dan begint de Heere Zelf plaats te maken voor die troost. Ja, werd ons tegengeworpen, moet het er dan altijd zo diep en zwaar doorgaan? Er waren toch verschillende wegen naar Sion? Het hoeft toch altijd niet zo zwaar? Daar is de Heere vrij in, maar dit is zeker, dat deze troost alleen is voor diegenen die in hun zonden en ellenden tot Hem zich ter genezing wenden, en hoe diep die weg zal wezen, dat bepaalt de Heere, maar 't is toch ook zeker naar Zijn Woord en belijdenis, dat de Heere eerst een arm en berooid zondaar maakt, die geen weg meer weet en geen toevlucht overhoudt, maar als een doemwaardig schepsel voor God terecht komt; dan houden alle uitvluchten van „het kan zo ook wel” op. De mens ligt van nature verloren, maar dan gaat hij verloren, en behaagt het de Heere een ontsluiting te schenken in de mogelijkheid om zalig te worden, wat wordt het voor zulk één een wonder, dat er nog een weg is. En bij nadere ontsluiting, dat de Heere Jezus de Weg, de Waarheid en het Leven is, en ook de enige Troost in leven en sterven, en voor die Weg maakt de Heere plaats, en worden de zielsgenegenheden werkzaam gemaakt om Hem te leren kennen in Zijn vernederende gangen, om Zijn voetstappen te volgen door bezaaid en onbezaaid land. Zo wordt de Heere Jezus dierbaar en gepast en noodzakelijk voor het hart, en mag Hij gevolgd worden in Zijn lijdensgangen, maar ook worden ervaren, dat Hij, verhoogd zijnde, Zijn volk leert en regeert door Zijn Woord en Geest.

Buiten deze gezegende Persoon is er geen zaligheid, dus ook geen wezenlijke troost, en de weg, die de Heere met Zijn volk houdt, is naar Zijn Woord, en dat werk zal alleen kunnen bestaan in die grote dag. Dan zal al het menselijke weg vallen.

Te vragen naar de Heere en Zijn sterkte is zo betamelijk en noodzakelijk voor ons, die reizigers zijn naar dood, graf en eeuwigheid.

J. v. Heteren.

Als nummer één van de jaargang 1966 van de B.B.G.-SERIE (Banier Bibliotheek voor het Gezin) verscheen heden:

Jodocus van Lodensteyn

door

Dr. D. SLAGBOOM

In dit boek wordt het leven en de betekenis van Jod. v. Lodensteyn beschreven.

Inhoud:
Leven in de vrese des Heeren
In de kring der vrienden
Strijdend voor de Reformatie des levens
Boeteprediker in bewogenheid
Herder in de gemeente
Dichter van de Nadere Reformatie
Kritiek op Van Lodensteyn
Tot op deze dag

Prijs voor abonnees op deze serie f 3,75 geb.
Zonder abonnement f 4,95.

Ook verkrijgbaar bij de boekhandel.

N.V. Uitgeverij
"De Banier"

Postbus 2019 - Utrecht - Postgiro 147759.

"STATES EXPRESS" Vakantie-reizen in interkerkelijk verband

AUTOCARREIZEN van 3 t/m 12 dagen

Leiders uit eigen kring - hotels in eigen sfeer.

Tevens speciale 12-daagse jongeren-treinreis naar Zwitserland. Nog enkele plaatsen op 14/6 voor Karinthië-reis.

Reisgids wordt u gratis toegezonden. C. M. van Rijn

Naam:

Adres:

Woonplaats: event. tel:

Wenst gratis toezending reisgids I.K.R. 1966.

Opzenden aan:
STATES EXPRESS INTERKERKELIJKE REIZEN
Slaak 30, Rotterdam - Tel.: 115339

ZOJUIST VERSCHENEN:

MIJN WOORD BEWAARD

(Het protestantisme in Spanje)

door Dr. M. C. TANIS
Chr. Ger. predikant, Barendrecht

ZENDINGSREDE TEN BATE VAN DE
SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING

met voorwoord van Dr. W. C. HOVIUS, Herv. predikant te Nieuw-Lekkerland.

Stort f 1,- per exemplaar op girorekening 690650 t.n.v. M. J. v.d. Park te Nieuw-Lekkerland en u ontvangt het boekje franco thuis.